

gemeente

Oost Gelre

Lief

met

LEF!

Een gemeente om trots op te zijn!

Coalitieakkoord 2026-2030

Oost Gelre is een gemeente waar het goed wonen, werken en samenleven is. Waar mensen naar elkaar omzien, ondernemers kansen zien en vrijwilligers het verschil maken. Waar natuur en landschap ruimte krijgen en waar evenementen en ontmoeting kleur geven aan onze kernen. Dat is de kracht van Oost Gelre: nuchter, bescheiden, betrokken en gastvrij.

Duidelijke keuzes en leiderschap

De partijen CDA, OOG en PRO hebben elkaar in het voorjaar van 2026 gevonden in een gedeelde overtuiging: we bouwen voort op wat goed is, en hebben tegelijkertijd het lef om vooruit te kijken en duidelijke keuzes te maken. We doen dat samen met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Ons vertrekpunt is dienend leiderschap. Dat betekent dat wij doen wat nodig is voor Oost Gelre, ook als dat niet de snelle of makkelijke weg is. We kiezen bewust voor oplossingen die duurzaam bijdragen aan onze gemeente. Steeds met het belang van de samenleving voorop: zorgvuldig, betrouwbaar en gericht op de lange termijn.

Sterke economie en wonen in balans

Wat ons verbindt, is helder. We werken aan een sterke lokale economie, waarin ondernemerschap ruimte krijgt en werk dichtbij huis mogelijk blijft. De N18 is daarbij een belangrijke economische drager voor onze gemeente en regio, met daaromheen ruimte voor toekomstbestendige bedrijventerreinen die bijdragen aan werkgelegenheid en brede welvaart.

We bouwen aan voldoende en passende woningen voor álle doelgroepen, in balans met onze kernen en onze leefomgeving. We koesteren en versterken onze evenementen - een belangrijk onderdeel van onze identiteit - en durven daarin ook meer zichtbaar en ambitieus te zijn.

Zorgen voor elkaar en een sterke samenleving

We zorgen voor elkaar, met een sterk sociaal team dichtbij inwoners, en met oog voor kwetsbaarheid en de kracht van naoberschap. We voelen ons verantwoordelijk voor alle inwoners van Oost Gelre, met als uitgangspunt dat iedereen kan meedoen, zich thuis voelt en weerbaar is.

Ook nemen we onze verantwoordelijkheid voor nieuwkomers. Dat doen we zorgvuldig, menselijk en met regie. We voldoen aan onze wettelijke taken en regionale afspraken, met oog en oor voor de samenleving, leefbaarheid en de balans op de woningmarkt. Waar mogelijk voegen we woonruimte toe en helpen we mensen om mee te doen via taal, werk, onderwijs en ontmoeting. Zo bouwen we aan een gemeenschap waarin mensen niet naast elkaar, maar met elkaar leven.

Natuur, omgeving en toekomst

We beschermen en ontwikkelen onze natuur en leefomgeving, zodat ook toekomstige generaties hier goed kunnen wonen. In Oost Gelre zoeken we steeds de balans: tussen werken en wonen, tussen groei en leefbaarheid, en tussen economie en natuur. Juist die balans maakt onze gemeente krachtig en aantrekkelijk.

Lief: zorg, aandacht en verantwoordelijkheid

Voor ons betekent 'lief' meer dan vriendelijk of betrokken zijn. Lief betekent dat we zorgen voor elkaar en voor onze omgeving en dat we staan voor sterke gemeenschappen. Dat we ruimte geven aan mensen die het zelf kunnen en er zijn voor mensen die steun nodig hebben.

Lief betekent ook dat we verder kijken dan alleen de vraag van vandaag. We zien wat écht nodig is, ook als dat soms andere keuzes vraagt dan direct gevraagd wordt. We maken die keuzes bewust en leggen ze helder uit. Zo nemen we verantwoordelijkheid en versterken we het vertrouwen in de overheid.

Lef: durven kiezen en vooruitgaan

Tegelijk kiezen we voor lef. We zijn van oorsprong bescheiden - dat zit in ons DNA - maar we hebben alle reden om met vertrouwen naar voren te stappen. Onze economie en onze evenementen staan goed op de kaart, onze samenleving is sterk en betrokken en onze organisatie is wendbaar en professioneel.

Lef betekent dat we durven kiezen, kansen benutten en verantwoordelijkheid nemen voor de toekomst van Oost Gelre. We kiezen voor sociaal, natuurversterking, betaalbaar wonen en werken.

Hoe wij werken

Gastvrijheid, naoberschap en ondernemerszin vormen de basis van wie wij zijn. Dat zien we niet alleen terug in onze dorpen, maar ook in onze manier van werken als gemeente: nabij, verbindend en met vernieuwingskracht.

We gaan zorgvuldig om met publieke middelen, maken heldere keuzes en zorgen dat plannen ook daadwerkelijk gerealiseerd worden. Tegelijk bouwen we aan een weerbare samenleving én organisatie, die voorbereid is op veranderingen en tegenslagen.

Richting en vertrouwen

Met dit coalitieakkoord kiezen we voor richting en verantwoordelijkheid. Bescheiden in toon, maar zelfbewust in ambitie. We weten waar we vandaan komen en hebben het vertrouwen dat we samen verder bouwen aan een krachtig, leefbaar en toekomstbestendig Oost Gelre.

CDA

Judith Rotink

OOG

Hans Scheinck

PRO

Peter Baks

1 WERKEN EN ONDERNEMEN

Werk is een belangrijke basis voor bestaanszekerheid, welzijn en een inclusieve samenleving.

We kiezen voor een economie die past bij Oost Gelre: sterk, nuchter en toekomstbestendig. We zorgen voor werk dichtbij huis en een goed ondernemersklimaat, met oog voor leefbaarheid, landschap en gezondheid.

Oost Gelre ligt strategisch aan de N18 en in de Oost-Achterhoek. Dat biedt kansen voor maakindustrie, logistiek, dienstverlening en toerisme. Tegelijk zijn de randvoorwaarden duidelijk: ruimte, personeel en netcapaciteit, maar deze zijn schaars. Dat vraagt om scherpe keuzes, fasering en samenwerking in de regio.

Bedrijventerreinen:

zorgvuldig en toekomstgericht

We bieden ruimte aan lokale en regionaal gebonden bedrijven om te groeien of te verplaatsen. Daarmee ontstaat ook ruimte voor nieuwe lokale bedrijvigheid. We volgen de regionale afspraken (Regionaal Programma Werklocaties (RPW)) en maken steeds een integrale afweging tussen economie, omgeving en energie.

- We sturen op kwaliteit bij gronduitgifte met heldere spelregels. We beoordelen nieuwe vestigingen op ruimtelijke inpassing, werkgelegenheid, innovatie, duurzaamheid en regionale/lokale binding. Zo zorgen we dat schaarse ruimte naar plannen gaat die de meeste maatschappelijke waarde toevoegen.
- We zetten in op revitalisering van bestaande bedrijventerreinen waar dat kan. Revitalisatie is niet altijd “extra ruimte”, maar wél vaak “meer kwaliteit” en betere benutting. We combineren dit met vergroening, waterberging en klimaatadaptatie.

We betrekken netcapaciteit vroegtijdig in de planvorming en zoeken samen met partners naar oplossingen zoals energiehubs, opslag of slimme sturing.

Lichtenvoorde (N18-corridor)

We zien de noodzaak om met het RPW als basis het politieke debat over de keuze voor een nieuw bedrijventerrein in Lichtenvoorde, dat in 2025 is gestaakt, een vervolg te geven. Uitgangspunt is dat voor lokaal gebonden bedrijvigheid in Lichtenvoorde een nieuw aanbod gecreëerd wordt en tegelijkertijd de revitalisering van bestaande terreinen zoals de Kamp serieus van de grond komt en in nauw overleg met ondernemers actief naar schuifruimte wordt gezocht, zodat spaarzaam en duurzaam met beschikbare gronden wordt omgegaan. We realiseren ons dat het voor Lichtenvoorde een strategische keuze betreft, die integraal (bedrijven/wonen/verkeer/wateropgave) passend moet zijn om de ruimtelijke ontwikkelingen in komende decennia te faciliteren zonder dat kleine kernen als gevolg hiervan vastgroeien aan Lichtenvoorde en zonder dat een sprong gemaakt wordt over de grote verkeersaders N18 of de Hamelandweg. Mocht de aangekondigde heroverweging van de beschikbare locaties en het daarvoor te volgen interactieve proces leiden tot een keuze voor de locatie Lichtenvoorde Zuid (-west), dan zal deze optie in een alternatieve opzet worden vormgegeven. In tegenstelling tot het plan uit 2025 dient zo’n alternatieve opzet dan te voorzien in een robuuste groene zone langs de N18, Veengoot en de bestaande woonbebouwing,

die wordt aangevuld met een strook nieuwe woningbouw. Hierdoor blijven wooncomfort in de aangrenzende woonwijk en een groene entree van Lichtenvoorde behouden. We willen met een duidelijk en interactief proces belanghebbenden en participanten betrekken in de planuitwerking, zodat een toekomstgerichte invulling gegeven kan worden, bestaande belangen worden gerespecteerd en maatschappelijke opgaven op het gebied van wonen, werken, verkeer, natuur en waterberging goed gefaciliteerd kunnen worden.

Regionaal terrein De Laarberg:

regionale motor, zonder ‘verdozing’

De Laarberg is een belangrijk regionaal bedrijventerrein.

- We zetten in op verdere ontwikkeling binnen de regionale afspraken.
- We beperken ‘verdozing’ door eisen aan uitstraling, inpassing en landschappelijke kwaliteit.
- We werken samen met Berkelland aan de doorontwikkeling en het bestuur van het terrein.

**WE KIEZEN VOOR EEN
ECONOMIE DIE PAST
BIJ OOST GELRE**

Levendige centra:

winkelgebieden, horeca en cultuur in balans

Sterke, vitale centra zijn belangrijk voor economie én leefbaarheid. We versterken het centrum van Groenlo via een gezamenlijk masterplan met ondernemers en inwoners. Ook Lichtenvoorde krijgt een impuls via het centrumprogramma.

- We zetten in op centrummanagement, sfeer, vergroening, evenementen en minder leegstand.
- We kiezen voor kwaliteit boven kwantiteit; functie-transformatie (zoals winkels naar wonen) is mogelijk als dit de centrumkwaliteit versterkt.

Vrijetijdseconomie:

Oost Gelre dé sterke evenementengemeente

De vrijetijdseconomie is een belangrijke motor voor Oost Gelre. Evenementen, toerisme en recreatie versterken economie, identiteit en leefbaarheid. Als evenementengemeente laten we zien waar Oost Gelre voor staat: gastvrij, ondernemend en verbonden met landschap en kernen.

- We bouwen verder aan Oost Gelre als aantrekkelijke gemeente voor bezoekers en inwoners, met ruimte voor evenementen, routes en verblijfsrecreatie die passen bij onze identiteit.
- We ondersteunen bij onze identiteit passende initiatieven voor verblijfsrecreatie en kwalitatieve routes voor fietsen, wandelen, mountainbike en kerkenpaden, samen met ondernemers, verenigingen en organisaties.

- We zien evenementen als structureel onderdeel van de lokale economie en leefbaarheid.
- We bewaken de balans tussen economie leefbaarheid, bereikbaarheid en natuur.

Vrijwilligers zijn hierbij onmisbaar. Daarom:

- actualiseren we het evenementenbeleid;
- vereenvoudigen we procedures voor kleine, laag-risico evenementen;
- richten we een servicegericht evenementenloket in;
- ondersteunen we vrijwilligers met kennis, opleiding en praktische hulp.

Participatie en werk:

iedereen telt mee

Iedereen die kan werken, moet kunnen meedoen.

- We versterken de rol van Fijnder als leerwerkbedrijf en route naar werk en participatie.
- We stimuleren werkgevers om kansen te bieden.
- We zetten de werkaanvaardingspremie voort.
- We werken met vertrouwen en eenvoud in het participatiebeleid.
- We ondersteunen jongeren, nieuwkomers en statushouders richting werk, opleiding en taal.
- We versterken sociale verbinding via vrijwilligerswerk, sport, cultuur en ontmoetingsplekken.

Arbeidsmigranten:

fatsoenlijke huisvesting en duidelijke afspraken

Arbeidsmigranten leveren een belangrijke bijdrage aan regionale economie. Huisvesting moet veilig, goed beheerd zijn, volgens de uitgangspunten van het rapport-Roemer en de regionale afspraken.

- We werken regionaal aan kwaliteit, spreiding en toezicht.
- We leggen verantwoordelijkheid bij werkgevers en aanbieders, met gemeentelijke kaders en handhaving.

2 WONEN VOOR IEDEREEN

De woningnood vraagt om tempo, maatwerk, creativiteit en duidelijke keuzes.

Oost Gelre blijft een gemeente waar jongeren, starters, gezinnen, ouderen en mensen met een specifieke woonvraag passend kunnen wonen. We bouwen sneller, slimmer en met oog voor leefbaarheid in alle kernen.

We kiezen voor een aanpak die:

- doorstroming activeert, bestaande woningen beter benut worden;
- betaalbaar wonen versterkt, in huur én koop;
- ruimte geeft aan nieuwe woonvormen, waar dat nodig en passend is;
- duurzaam en toekomstbestendig is, met aandacht voor energie, klimaat en gezondheid.

Sneller bouwen en organiseren

- We zorgen voor een continue bouwstroom in alle kernen.
- We versnellen procedures en verbeteren projectsturing.
- We werken gebiedsgericht per kern op basis van behoefte.

Actief grondbeleid als middel

Daar waar verantwoord en haalbaar zetten we instrumentarium in om tempo te houden op woningbouwontwikkelingen. We gebruiken dit wanneer:

- het nodig is om woningbouw te versnellen;
- het bijdraagt aan betaalbaarheid;
- bijdraagt aan reguliere woningbouw, betaalbare vormen zoals sociale koop, flexwoningen of combinaties;
- of wanneer strategische keuzes voor de ontwikkeling van een kern dat vragen.

Daarbij geldt dat we steeds de financiële risico's afwegen tegen de maatschappelijke meerwaarde.

Betaalbaar wonen:

huur én koop (binnen landelijke en regionale kaders)

Betaalbaarheid is een centrale opgave. We zorgen voor voldoende betaalbare huurwoningen en betaalbare koopwoningen, passend bij de behoefte per kern en per buurt. We bouwen de komende

jaren meer betaalbare huurwoningen dan voorheen en gebruiken sociale koop als aanvulling, vooral voor starters en doorstromers. Daarbij willen we bij sociale koop in voorkomende gevallen faciliteren, bijvoorbeeld door te werken met een terugkoopgarantie, zodat deze woningen ook op langere termijn beschikbaar blijven voor de doelgroep.

Wij werken daarbij binnen de kaders van de Wet versterking regie volkshuisvesting: in de regio moet een groot deel van de nieuwbouw betaalbaar zijn, met sociale huur als belangrijk onderdeel. In onze gemeente zien wij echter dat de behoefte aan sociale huur lager ligt dan de 30% uit de landelijke kaders. Daarom gaan wij hierover in gesprek met de provincie en de woningcorporaties.

Duurzaamheid en betaalbare woonlasten

Nieuwbouw is duurzaam en toekomstbestendig. Bij bestaande woningen ligt de nadruk op lagere woonlasten en een aanpak die inwoners echt helpt.

- We versnellen de verduurzaming van sociale huurwoningen via harde afspraken met corporaties.
- We ontwikkelen waar passend een integrale wijkaanpak: verduurzaming, leefbaarheid en woningkwaliteit in samenhang.
- We houden rekening met beperkingen van het energienet en kiezen oplossingen die uitvoerbaar zijn.

Optimalisatie woonopgave

We zetten de ambitie voort om ongeveer 1.350 woningen te realiseren tot 2035, met een mix van maatregelen:

- uitbreiding van betaalbare huurwoningen in samenwerking met corporaties (prestatieafspraken);
- ontwikkeling van betaalbare koopvormen voor starters en doorstromers;
- inzet van instrumenten zoals anti-speculatiebedingen en terugkoopconstructies om betaalbaarheid ook op langere termijn te borgen;

- een woningbouwprogrammering die aansluit bij de lokale behoefte per kern;
- starters uit onze eigen gemeente krijgen bij nieuwbouwprojecten waar mogelijk voorrang, binnen de geldende wettelijke kaders.

Binnen landelijke en regionale kaders gaan we daarbij het gesprek aan met woningcorporaties en provincie over de vraag hoe de verhouding tussen sociale huur en de lokale behoefte beter kan aansluiten op de realiteit in Oost Gelre. Niet als afwijking van solidariteit, maar als zoektocht naar passende verdeling binnen verschillende woningmarkten.

NIEUWBOUW IS DUURZAAM EN TOEKOMSTBESTENDIG

Doorstroming:

beter gebruik van de bestaande voorraad

Een goed functionerende woningmarkt draait niet alleen om nieuwbouw, maar ook om beweging in de bestaande voorraad. Wanneer inwoners kunnen verhuizen naar een beter passende woning bij hun levensfase, komt er ruimte vrij voor anderen.

- We bouwen meer levensloopbestendige woningen.
- We stimuleren het ontwikkelen van woonvormen voor ouderen dichtbij voorzieningen.
- We ondersteunen met begeleiding en informatie bij heroriëntatie, doorstroom en verhuizen.

Nieuwe woonvormen:

ruimte voor maatwerk en innovatie

De woonvraag verandert. Niet iedereen past in een standaard woningprogramma. Er is ruimte voor flexibiliteit en maatwerk, zolang dit ruimtelijk goed wordt ingepast en bijdraagt aan de leefbaarheid.

We bieden daarom ruimte voor:

- flexwoningen, tiny houses en andere compacte woonvormen als versneller in de woningmarkt;
- kamergewijze verhuur, woningdeling en

woningsplitsing waar dit bijdraagt aan beter gebruik van bestaande woningen;

- collectieve wooninitiatieven en nieuwe samenwoonvormen;
- mantelzorgwoningen en erfbewoning binnen duidelijke ruimtelijke kaders;
- herontwikkeling van erven, waarbij kwaliteit van landschap en leefbaarheid leidend blijven door de bestaande erf- en landschappelijke inpassingregels toe te passen en te handhaven.

Deze flexibiliteit is geen vrijbrief, maar een manier om beter in te spelen op de variatie in woonbehoefte.

Bestaande gebouwen beter benutten

Een belangrijke kans in het beter benutten van bestaande gebouwen. Leegstand in winkels en andere panden verloederen kernen en centra, maar het is ook een kans voor nieuwe woonfuncties.

- We stimuleren transformatie van leegstaande panden naar woningen, waar dit de kwaliteit van het gebied versterkt.
- Behoud van levendigheid in centrumgebieden, met aandacht voor de functie van de plint.
- We werken mee aan maatwerk per locatie, zodat functiewijziging bijdraagt aan toekomstbestendige centra en wijken.

Woonwagenstandplaatsen

We zorgen dat woonwagenbewoners een eerlijke plek hebben in ons volkshuisvestelijk kader.

- We voegen standplaatsen toe volgens het landelijke beleidskader, met aandacht voor goede spreiding en de juiste uitvoering.

Huisvesting van nieuwkomers

We nemen onze verantwoordelijkheid voor opvang en huisvesting van nieuwkomers. We doen dat zorgvuldig, menselijk en met regie. We organiseren opvang en huisvesting zo dat het past bij onze gemeente, onze kernen en onze mogelijkheden. We kiezen daarbij voor een aanpak die rust geeft en uitvoerbaar is.

- We maken een helder plan voor opvang en huisvesting per doelgroep, inclusief planning, randvoorwaarden en communicatie, dat voldoet aan de wettelijke taakstellingen die Oost Gelre voor asielopvang en huisvesting van statushouders en Oekraïners heeft.
- We maken duidelijke afspraken met woningcorporaties en maatschappelijke organisaties over rollen, tempo en kwaliteit.
- We streven naar oplossingen die ook bijdragen aan de woningvoorraad als geheel.
- We sturen op gemengde woonomgevingen: geen isolatie, maar samenleven in de buurt, met duidelijke afspraken over begeleiding en beheer.

Het succes van snelle participatie en verbonden samenleving is niet alleen een huis, maar het creëren van een thuis voor iedereen.

- We kiezen voor kwaliteit en goed beheer: duidelijke afspraken over begeleiding, toezicht, veiligheid en leefbaarheid in de omgeving.
- We zorgen voor tijdige betrokkenheid van omwonenden, ondernemers en maatschappelijke partners.
- We houden regie op het proces en werken samen met partners die nodig zijn voor succes.
- We werken samen met regionale en landelijke partners (zoals opvangorganisaties en de regio), maar we bewaken onze lokale voorwaarden.
- We communiceren helder: wat doen we, waarom doen we het, wat betekent het voor de omgeving, en wat verwachten we van elkaar.

3 LANDBOUW EN LANDSCHAP

*Het buitengebied is het
fundament van Oost Gelre.*

Landbouw blijft economisch belangrijk en bepalend voor landschap en identiteit. Tegelijk staan we voor grote veranderingen door klimaat, water, natuurdoelen en nieuwe regels.

We kiezen voor een beleid waarin rust en duidelijkheid wordt geboden waar:

- gezins- en familiebedrijven perspectief hebben;
- water en bodem leidend zijn bij ruimtelijke keuzes;
- landschap en biodiversiteit zichtbaar worden versterkt;
- en wonen, werken en recreatie passen bij de plek.

**Toekomstbestendige landbouw:
grondgebonden en passend bij Oost Gelre**

We willen landbouw die past bij onze omgeving: duurzaam, verantwoord en in beginsel grondgebonden. Gezinsbedrijven vormen de ruggengraat van onze agrarische sector. We geven ruimte aan innova-

tie, dierenwelzijn en emissiereductie, zolang dit past binnen duidelijke kaders.

- We ondersteunen grondgebonden en toekomstbestendige landbouw in een gezonde balans tussen dieren, bodem en omgeving.
- We geven ruimte aan toekomstbestending dier-vriendelijke, natuur en gezondheid versterkende vernieuwingen, emissiereductie en verduurzaming op erven.
- We beperken ongewenste ontwikkelingen van schaalvergroting zoals grootschalige intensivering en uitbreidingen binnen bouwvlakken.

**Landschap en biodiversiteit:
het coulisselandschap versterken**

Het kenmerkende Achterhoekse coulisselandschap van houtwallen, hagen, bomenrijen is een kernkwali-teit. Er is ons veel aan gelegen dit landschap te be-houden en te versterken. Waar het kan, betrekken we

direct belanghebbenden zoals agrariërs en omwonenden bij onderhoud en beheer van landschapselementen. Afspraken over kwaliteit, veiligheid en planning zijn voor alle betrokkenen helder.

- We zijn zuinig op bestaande natuurgebieden en voorkomen versnippering.
- We betalen mee aan beschermen, aanplant en herstel van coulisselandschap elementen.
- Bij nieuwe plannen worden heldere afspraken, meetbaar waar mogelijk, over landschappelijke inpassing gemaakt en gehandhaafd.
- Er wordt voortgebouwd op bestaande natuur- en landschapsaanpakken in verbinding met agrarisch natuurbeheer en recreatie.

Recreatie landschap beleving

Het Achterhoekse landschap leent zich erg goed om te recreëren en is betekenisvol voor de lokale economie.

- We versterken routes en ommetjes waar dat past, en stemmen dit af met grondeigenaren en gebruikers.
- We voorkomen versnippering van natuur en landschap en overlast door keuzes te maken in ligging, beheer en samenwerking.
- We bewaken de balans van prettige verblijf, rust, natuur en landbouw.

Gezondheid en leefbaarheid: duidelijke regels

Een goed evenwicht tussen gezonde landbouw, wonen en leven is essentieel.

- We hanteren duidelijke en uitlegbare regels binnen landelijke en juridische kaders voor het gebruik van gewasbeschermings- c.q. bestrijdingsmiddelen en ontwikkelingen rond geitenhouderijen.
- Uitbreiding van intensief te bespuiten teelt in onze gemeente is ongewenst.
- We wegen gezondheid, bedrijfsvoering, woonkwaliteit en toekomstbestendigheid zorgvuldig af bij nieuwe ruimtelijke keuzes.

Verandering in de landbouw begeleiden

Het aantal agrarische bedrijven zal naar verwachting blijven dalen, veel ondernemers zullen voor lastige keuzes komen te staan. Sommige bedrijven stoppen, andere verplaatsen, verbreden of veranderen van functie. Deze transitie willen wij met spelregels begeleiden.

- We ondersteunen bedrijfsontwikkeling en -verplaatsing binnen de gemeente als dat zorgt voor een betere match tussen bedrijf, omgeving, natuur en water.
- We zetten in op maatwerkinstrumenten zoals rood-voor-rood en een gebiedsmakelaar (of vergelijkbare rol) die kan verbinden, kansen kan vinden en procedures kan versnellen.
- Bij bedrijfsbeëindiging en nieuwe activiteiten op erven bieden we maatwerk, passend bij de plek en bijdragend aan kwaliteit, leefbaarheid en landschap.

**WE BEWAKEN DE BALANS
TUSSEN LANDBOUW, NATUUR
EN PRETTIG VERBLIJF**

4 BET AALBARE ENERGIE

De energietransitie is een grote opgave voor de komende jaren.

Het doel is energiezekerheid en een voor iedereen duidelijke, met partners stap-voor-stap uitgevoerde verduurzaming, met een aanpak die haalbaar, betaalbaar en eerlijk is.

We kiezen voor drie uitgangspunten:

- Besparen en isoleren eerst: wat we niet gebruiken, hoeven we niet op te wekken.
- Opwek met draagvlak: zon en wind zijn nodig, met een zorgvuldige aanpak, samen met de omgeving.
- Eerlijk en uitvoerbaar: rekening houdend met netcapaciteit, betaalbaarheid en uitvoeringskracht.

Energie besparen en energiearmoede aanpak

Verduurzaming moet leiden tot lagere lasten en een comfortabel huis. Voor al onze inwoners, in het bijzonder inwoners met een smalle beurs, is dat belangrijk.

- Onderdeel van de prestatieafspraken met woningcorporaties gaat over isolatie, verduurzaming en tempo.
- We versterken ondersteuning voor isolatie en energiebesparing, via bestaande loketten en partners (zoals het Energieloket Achterhoek).
- We maken regelingen en subsidies beter toegankelijk.

Warmte:

van plannen naar wijkgerichte uitvoering

De overstap van aardgasgebruik naar andere energievormen vraagt een wijkgerichte aanpak, met de gemeente als aanjager.

- We werken gebiedsgericht aan de warmtetransitie, en kiezen passende oplossingen aansluitend per kern met isoleren, elektrisch, hybride, collectieve oplossingen of andere routes, waarbij samenwerkt wordt met de lokale ondernemers.
- Losse initiatieven worden waar dat kan gebundeld, zodat plannen tot uitvoering komen.
- We passen het draagkrachtprincipe toe.

Duurzame opwek:

zon en wind met spelregels

Duurzame energie wordt gehaald met projecten die passen binnen ruimtelijke keuzes en afspraken.

- Blijvend inzetten op zonnepanelen op daken en realisatie van al vergunde zonneparken.
- We borgen dat bij grote energieprojecten (financiële) participatie en afspraken met de omgeving worden nagekomen.
- Bij initiatieven wordt een zorgvuldige afweging gemaakt, waarbij bestaande natuur leidend is en daarnaast rekening wordt gehouden met de landschappelijke kwaliteit en de landbouw.

Windenergie is noodzakelijk om de taakstellende doelen voor de grootschalige productie van hernieuwbare energie te behalen. Tegelijk vraagt dit om extra zorgvuldigheid, omdat het veel impact heeft op mens en omgeving.

- Binnen het kader van de regionale opgave en gemaakte afspraken (RES) wordt zo nodig een extra zoekrichting onderzocht, met aandacht voor afstand tot woonkernen, natuur en landschap. We willen hierbij zoveel mogelijk in de rol van bevoegd gezag de regie houden of, indien mogelijk, verkrijgen.

- We houden vast aan het beleid waarin is vastgelegd dat omwonenden en de omgeving kunnen meedoen (participatie) en dat er bij grote projecten een omgevingsfonds is voor de omgeving.
- We borgen dat er in plannen ook afspraken staan over opruimkosten aan het einde van de levensduur.

WE WERKEN WIJK- EN GEBIEDSGERICHT AAN DE WARMTETRANSITIE

Netcongestie en energiezekerheid: realistisch en creatief

Het elektriciteitsnet zit op veel plekken vol. Dat raakt het dagelijks leven en ondernemingen. We maken daarom niet alleen plannen, maar willen ook praktisch helpen knelpunten te verkleinen.

- We nemen netcapaciteit vroeg mee bij nieuwe plannen voor wonen, bedrijven en mobiliteit.
- We werken met partners aan slimme oplossingen met maatregelen die piekbelasting verminderen zoals energiehub's en -opslag.
- We kijken naar onconventionele maatregelen zoals slimmer benutten van bestaande grootverbruik aansluitingen, binnen wet- en regelgeving.

5 KLIMAAT, WATER & GROEN

Klimaatverandering is ook merkbaar in Oost Gelre.

Vaker hevige buien, langere periode van droogte en hitte. Dat raakt onze kernen én ons buitengebied. Daarom kiezen we voor een aanpak waarin water en bodem sturend zijn bij ruimtelijke keuzes. We willen schade en overlast beperken, de leefomgeving gezonder maken en onze natuur gebiedsgericht sterker maken. Dit kunnen we niet alleen en hebben hierbij agrariërs, terreinbeheerders, waterschap, provincie en partners in de regio nodig.

We werken vanuit drie uitgangspunten:

- Vasthouden waar het kan: water zo veel mogelijk in gebied en bodem houden.
- Slim combineren: werkzaamheden aan riool, wegen, groen en energie koppelen, zodat we sneller en goedkoper kunnen werken met minder overlast.
- Gezonde leefomgeving: meer groen, minder hittestress en schonere lucht.

Water en bodem sturend

Droogte, piekbuien, hittestress. Klimaatverandering heeft effect op grondwater en bodemgesteldheid. Belasting van het watersysteem is onderdeel bij toetsing van nieuwe plannen en herinrichting. Keuzes worden gemaakt die passen bij bodem, grondwater en afvoer.

- Water en bodem worden standaard bij ruimtelijke plannen getoetst op voldoende ruimte voor infiltratie, buffering en waterberging.
- We nemen water en bodem mee als een vast onderdeel van gebiedsplannen: vasthouden, infiltreren en bergen waar dat kan.

Klimaatadaptatie:

kwaliteit en verbinden van opgaven

Straten, pleinen en wijken moeten beter bestand worden tegen wateroverlast en hitte. Werkzaamheden

met vervanging van riolering en kabels en leidingen ondergronds bieden kansen voor slimme planning. Goed waterbeheer gaat niet alleen over 'droog en nat', maar ook over waterkwaliteit. Onze ambitie is om de piekbelasting van het rioolstelsel te verminderen en het aantal riooloverstorten terug te dringen.

- Investerings ondersteunend aan klimaatadaptatie en waterkwaliteit worden gedaan op basis van effect, uitvoerbaarheid en betaalbaarheid.
- We plannen integraal en combineren opgaven in de openbare ruimte en infrastructuur om tegelijk vergroening, waterberging en hittemaatregelen uit te voeren.
- We kiezen waar mogelijk voor vergroenen en versterken van biodiversiteit zoals wadi's, waterdoorlatende verharding en vergroening van stenige plekken.
- We zetten in op het ontkoppelen van regenwater van het riool, waar dat doelmatig en uitvoerbaar is.
- We verbeteren monitoring en sturing waar dat helpt (bijvoorbeeld slimmer beheren van het rioolstelsel).

Biodiversiteit en groen:

meer verkoeling, meer natuur, meer kwaliteit

Groen is geen extraatje. Het helpt tegen hitte, houdt water vast en versterkt biodiversiteit. Het draagt ook bij aan gezondheid en prettige wijken en woonplezier.

- We vergroenen kernen, wijken en schoolpleinen waar dat kan, met aandacht voor schaduw, koelteplekken en klimaatbestendige inrichting.
- We bouwen voort op een duidelijke groennorm voor bereikbaarheid en kwaliteit van groen (zoals de '3-30-300'-gedachte).
- We zetten in op extra bomen en betere zorg voor jonge aanplant, zodat groen ook echt volwassen kan worden.
- We planten 30.000 bomen in de komende periode.

Schone lucht en gezonde leefomgeving

Schone lucht is belangrijk voor gezondheid. Daarom ondertekenen we het Schone Lucht Akkoord en geven we hieraan uitvoering.

- We kiezen voor maatregelen die werken: realistisch, uitvoerbaar en met duidelijke communicatie en goede ondersteuning. Verandering begint bij mensen zelf, daarom zetten we eerst in op stimuleren en informeren, met aandacht voor bewustwording en praktische hulp.

Circulair en duurzaam werken:

minder verspillen, slimmer bouwen

Duurzaamheid is ook: minder afval, meer hergebruik en verstandig omgaan met grondstoffen.

- We stimuleren hergebruik van materialen en circulair werken bij (ver)bouw en in de openbare ruimte.
- We nemen duurzaamheid mee in aanbestedingen en projecten, op een manier die uitvoerbaar is voor de markt én voor onze organisatie.
- We maken waar mogelijk koppelingen met lokale initiatieven en regionale afspraken.

**WE GAAN VOOR EEN GEZONDE
LEEF OMGEVING MET MEER
GROEN, MINDER HITTESTRESS
EN SCHONERE LUCHT**

6 BEREIKBAAR EN VEILIG ONDERWEG

Oost Gelre moet goed bereikbaar en veilig zijn.

Inwoners, werknemers en bezoekers moeten zich prettig kunnen verplaatsen, waarbij lopen, fietsen en het openbaar vervoer vooropstaan en de auto wordt gebruikt wanneer dat nodig is.

We kiezen voor een mobiliteitssysteem dat:

- duurzaam en toekomstbestendig is, met oog voor energie en klimaat;
- veilig is voor fietsers, voetgangers en kinderen;
- er betrouwbaar woon-werkverkeer is voor ondernemers;

- toegankelijk is voor ouderen en mensen die minder mobiel zijn;
- past bij onze kernen en ons landschap.

Verkeersveiligheid: de basis van mobiliteit

Verkeersveiligheid is geen bijzaak. We richten ons op de plekken waar risico's het grootst zijn: schoolomgevingen, drukke oversteekpunten, routes naar sport en voorzieningen, en wegen met gemengd verkeer.

- We maken schoolomgevingen veiliger met kind-

zones, betere oversteekplaatsen en waar nodig snelheidsremming.

- In bebouwde kommen geldt 30 km/u, waarbij we de straten zo in willen richten dat de snelheid ook echt omlaag gaat.
- We pakken onveilige plekken buiten de kernen aan (zichtlijnen, oversteekplaatsen, inrichting en handhaving waar nodig).
- we verbeteren de (sociale) veiligheid voor fietsers waar nodig met verlichting op belangrijke fietsroutes en op routes waar auto en fiets nu te dicht op elkaar zitten.

Fiets en lopen:

gezond, bereikbaar en aantrekkelijk

Oost Gelre is een fietsgemeente. We willen dat fietsen en lopen veilig en aantrekkelijk zijn, ook in de avond en voor kwetsbare groepen.

- We investeren in goede en directe fietsroutes tussen kernen, wijken en voorzieningen.
- We benutten waar passend bestaande netwerken en kerkepaden als onderdeel van het fiets- en wandelnetwerk.
- We werken samen met provincie en regio aan goede fiets- en OV-verbindingen tussen kernen en richting werk- en onderwijsgebieden.
- We maken ruimte voor rustpunten op recreatieve routes, zodat mobiliteit, gezondheid en toerisme elkaar versterken.

Openbaar en flexibel vervoer:

iedereen kan meedoen

Niet iedereen kan of wil met de auto. Daarom blijft goed openbaar vervoer en flexibel vervoer belangrijk, zeker voor ouderen, jongeren en mensen met een hulpvraag.

- We zetten in op een sterke basis van openbaar vervoer (zoals versterking spoorverbinding Winterswijk-Apeldoorn) en aanvullend vervoer (zoals ZOOV), met duidelijke afspraken over kwaliteit en bereikbaarheid.
- We verbinden flexibel vervoer slim met lokale initiatieven (zoals ANWB AutoMaatje), zodat het betaal-

baar en betrouwbaar blijft.

- We zorgen dat informatie over en gebruik van vervoer toegankelijk is voor mensen met een beperking.
- We vinden ook grensoverstijgende bereikbaarheid (Euregio) een belangrijk aandachtspunt voor de gemeente en de regio en willen daar ook samen met onze buurgemeenten op inzetten.

Bereikbaarheid:

N18 en regionale verbindingen

De N18 is de ruggengraat van de bereikbaarheid en economie van Oost Gelre en de regio. We zetten ons in voor een veilige en vlotte doorstroming op de N18 en een goede aansluiting op het onderliggende wegennet. Voor de doorstroming staan we achter het uitgangspunt van een 2x2-baans op basis van 80 km/uur.

- We blijven ons met partners inzetten voor verbeteringen op en rond de N18 die aantoonbaar bijdragen aan verkeersveiligheid, doorstroming en leefbaarheid, zoals de geplande infrastructurele werken tussen Groenlo en Lievelede.
- We ondersteunen maatregelen die sluipverkeer verminderen en de verkeersdruk op dorpswegen beperken.
- We bereiden planvorming voor een toekomstige aanleg van een zuidelijke rondweg bij Lichtenvoorde voor en houden daarbij rekening met toekomstige investeringen in het onderliggend wegennetwerk.

**WE VERBETEREN DE
(SOCIALE) VEILIGHEID
VAN FIETSERS**

Parkeren:**slim omgaan met schaarse ruimte**

Parkeren is op diverse plekken in Oost Gelre een belangrijk onderwerp. We willen bereikbaarheid borgen, zonder dat parkeren de kwaliteit van de openbare ruimte en het groen aantast.

- We actualiseren het parkeerbeleid en parkeernormen, uitgaande van een mix van oplossingen: slim gebruik van bestaande terreinen, parkeren op logische plekken.
- Bij nieuwbouwprojecten inpassing van parkeren (boven- of ondergronds) op een manier die past bij de plek.

Duurzame mobiliteit en energie:**laden, netcapaciteit en planning**

De transitie naar elektrisch rijden is in zijn volle omvang actueel. Het energienet en de ruimte daarvoor zijn niet onbeperkt. Uitbreiding van laadmogelijkheden is een behoefte.

- We breiden laadmogelijkheden uit, met aandacht voor netcapaciteit en spreiding over alle kernen, waarbij innovatieve mogelijkheden worden gefaciliteerd, zoals ook het zelfladen op openbare parkeerplaatsen.
- We stimuleren slim laden en oplossingen die piekbelasting beperken.

7 VEILIG SAMENLEVEN

Iedereen in Oost Gelre voelt zich veilig!

Veiligheid is de basis voor samenleven en vertrouwen. Tegelijk zien we dat politie-capaciteit schaars is en dat problemen complexer worden.

Daarom kiezen we voor een aanpak die:

- voorkomt waar het kan (preventie en vroeg signaleren),
- hard ingrijpt waar het moet (handhaving en aanpak van criminaliteit),
- samenwerkt met partners en inwoners,
- en duidelijk en voorspelbaar is in regels en vergunningen.

Ondermijning:

samen voorkomen en stevig aanpakken

Ondermijning tast onze samenleving aan. Dat gaat om drugs, fraude, mensenhandel, arbeidsuitbuiting, witwassen en oneigenlijk gebruik van woningen of bedrijven.

- We versterken de samenwerking met politie, RIEC, OM, buurgemeenten en andere partners.
- We benutten signalen uit de samenleving (ondernemers, scholen, verenigingen, woningcorporaties) en zorgen dat melden laagdrempelig is.
- We voeren gerichte controles uit waar risico's het grootst zijn (bijvoorbeeld bij panden, horeca of locaties met signalen of panden waarvan bekend is dat ze leeg staan).
- We zetten in op preventie bij jongeren, samen met onderwijs, sport en jongerenwerk.
- We gaan zorgfraude aanpakken.

WE INVESTEREN IN EEN STEVIGE GEMEENTELIJKE AANPAK VAN ZORGFRAUDE

Veiligheid in wijken en dorpen: zichtbaarheid en maatwerk

Overlast en onveiligheid in de straat raken mensen direct. We vinden het belangrijk dat meldingen altijd serieus worden genomen en dat problemen niet blijven liggen.

- We zorgen voor een zichtbare aanpak met boa's en partners, op plekken en momenten waar overlast speelt.
- We pakken hardnekkige overlast en drugshandel gericht aan, samen met politie en woningcorporaties (bijvoorbeeld bij woonfraude).

Huiselijk geweld, kindveiligheid en femicide: eerder zien, sneller handelen

Onveiligheid achter de voordeur is één van de meest ingrijpende vormen van onveiligheid. We willen eerder signaleren en beter samenwerken, zodat we ingrijpen vóór het escaleert.

- We versterken vroegsignalering samen met onze partners.
- We zorgen dat professionals weten wat ze moeten doen en dat meldroutes helder zijn.
- We zetten in op bescherming van slachtoffers en kinderen, en zorgen voor samenwerking tussen zorg en veiligheid.
- We spreken duidelijk uit: geweld, intimidatie en discriminatie horen niet in Oost Gelre.

Weerbaarheid en crisisbeheersing: voorbereid zijn

Weerbaarheid gaat over voorbereid zijn op situaties die het dagelijks leven ontwrichten, zoals langdurige stroomuitval, cyberaanvallen of problemen met drinkwater.

- We werken met de veiligheidsregio en partners aan een praktische weerbaarheidsaanpak.
- We verbeteren risicocommunicatie en stimuleren dat inwoners weten wat ze zelf kunnen doen in de eerste dagen van een crisis.
- We oefenen scenario's en zorgen dat onze samenleving, onze eigen organisatie en onze vitale processen daarop zijn voorbereid.

Zorgfraude:

zorggeld is voor zorg

Zorggeld is bedoeld voor zorg, niet voor fraude.

Daarom versterken we de gemeentelijke aanpak van zorgfraude, met aandacht voor rechtmatigheid, signalering en samenwerking.

- We investeren in een stevige gemeentelijke aanpak van zorgfraude.
- We zetten specifieke ambtelijke capaciteit in voor rechtmatigheidstoezicht en het onderzoeken van signalen.
- We werken hierbij samen met ketenpartners om fraude beter te voorkomen, signaleren en aanpakken.

We starten met een gerichte pilot, zodat we deze aanpak in de praktijk kunnen toetsen en daarna met de gemeenteraad kunnen evalueren.

8 ZORG, WELZIJN EN MEEDOEN

We willen een gemeente zijn waar mensen zich gezien en geholpen voelen.

We staan dichtbij inwoners en regelen ondersteuning simpel, duidelijk en menselijk. We zetten meer in op voorkomen in plaats van alleen repareren. Dat is beter voor inwoners en helpt de zorg betaalbaar te houden.

We kiezen voor drie uitgangspunten:

- Eén samenleving, iedereen doet mee: we vergroten kansengelijkheid en toegankelijkheid.
- Preventie en vroeg helpen: problemen vroeg zien en klein houden.
- Menselijke maat: regels zijn er voor mensen, niet andersom.

Oost Gelre is een Regenbooggemeente. Dit betekent dat iedereen zich veilig en gerespecteerd moet voelen, ongeacht achtergrond, religie, beperking, sekse of seksuele oriëntatie.

Een sterk lokaal team: sneller hulp, minder doorschuiven

We bouwen ons huidige sociaal team en ondersteuningsteam door naar een sterk lokaal team dat in alle kernen herkenbaar en bereikbaar is.

- We maken de toegang tot hulp laagdrempelig: één bekend punt waar inwoners terecht kunnen.
- We werken dicht bij huis: in wijken, scholen, verenigingen en dorpsvoorzieningen.
- We zorgen voor betere samenwerking met huisartsen, wijkverpleging, onderwijs en jongerenwerk.
- Als veiligheid in gevaar is (zoals bij huiselijk geweld of kindveiligheid), houden we als gemeente regie en zorgen we dat er snel wordt gehandeld.

Gezinnen en nieuwe inwoners:**gezond opgroeien en kansen voor iedereen**

Iedereen in Oost Gelre kan meedoen. Kinderen zijn de toekomst en moeten veilig en gezond kunnen opgroeien en zich kunnen ontwikkelen. We zetten in op preventie, opvoedondersteuning en een sterke basis rond scholen en vrije tijd. De komende jaren verandert de jeugdzorg en de rest van het sociaal domein. We bereiden ons daarop goed voor.

- Voor nieuwkomers is er een stevige basis voor taal en inburgering, samen met partners en vrijwilligers.
- We helpen nieuwkomers zich zo snel mogelijk thuis te voelen via werk en daginvulling.
- We versterken vroegsignalering en ondersteuning rond scholen en kinderopvang.
- We pakken middelengebruik (alcohol, roken, vaperen en drugs) aan met een meerjarige aanpak samen met jongeren, ouders, scholen en verenigingen.

**SPORT, CULTUUR EN
SCHOOLACTIVITEITEN
MOETEN OOK VOOR
GEZINNEN MET EEN SMALLE
BEURS MOGELIJK BLIJVEN**

Bestaanszekerheid en armoede:**hulp die werkt**

(Stille) armoede is nog altijd een probleem dat groter is dan gedacht, ook onder werkenden.

Armoede en schulden leiden tot een sociaal en maatschappelijk isolement, stress en ziekten. Ze maken mensen onzeker en beperken kansen, zeker voor kinderen. We willen dat inwoners hulp kunnen vinden vóórdat problemen groot worden.

- In het kader van doorontwikkeling van het gemeentelijk minimabeleid verkennen we mogelijkheden voor aanvullende ondersteuning op basis van goede voorbeelden van andere gemeenten en hebben hierbij extra aandacht voor kinderen die in armoede opgroeien.
- We zorgen voor begrijpelijke informatie en actieve toeleiding naar regelingen, zodat mensen krijgen waar ze recht op hebben.
- We werken actief samen met instellingen en verenigingen die op dit gebied actief zijn, die door ons hierin extra gesteund gaan worden.
- We bieden waar nodig maatwerk via bijzondere bijstand en andere regelingen, met de menselijke maat als uitgangspunt.
- Kinderen laten we niet buitenspel staan: sport, cultuur en schoolactiviteiten moeten ook voor gezinnen met een smalle beurs mogelijk blijven.

Ouderen, mantelzorg en gezondheid:**zelfstandig waar het kan, steun waar het moet**

We willen dat ouderen zo lang mogelijk prettig thuis kunnen wonen. Dat vraagt om passende woonvormen, goede ondersteuning en aandacht voor eenzaamheid en mantelzorg.

- We ondersteunen mantelzorgers met praktische hulp en respijtzorg waar nodig.
- Door ontmoetingen te stimuleren en activiteiten in kernen te ondersteunen kan gevoel van eenzaamheid voorkomen worden.

Preventie:

problemen voorkomen en veerkracht versterken

In het sociaal domein zetten we nadrukkelijk in op preventie: door problemen vroeg te signaleren, gezondheid en welzijn te bevorderen en inwoners te ondersteunen om zo lang mogelijk zelfstandig en vitaal te blijven. Met laagdrempelige voorzieningen en sterke netwerken in buurten en verenigingen willen we zwaardere zorg en grotere problemen waar mogelijk voorkomen.

- We zetten in op valpreventie, gezonde leefstijl en laagdrempelige beweeg- en welzijnsvoorzieningen.
- We ondersteunen actief laagdrempelige projecten om laaggeletterdheid onder inwoners tegen te gaan.
- We stimuleren de vorming van 'voorzorgcirkels', waarmee ouderen in hun buurt elkaar kunnen ondersteunen.
- We werken actief samen met instellingen en verenigingen bij onze nieuwe taak in suïcidepreventie.

Onderwijs en onderwijshuisvesting:

goede scholen in onze kernen

Scholen zijn belangrijk voor leefbaarheid en kansen voor kinderen. We willen dat schoolgebouwen gezond, duurzaam en toekomstbestendig zijn. In onze keuzes staat het belang van het kind centraal.

- We werken aan renovatie of nieuwbouw van scholen waar dat nodig is, met een heldere planning en realistische fasering.
- We houden vast aan eerder gestelde kaders van het Integraal Huisvestingsplan.
- We verbeteren binnenklimaat, energiegebruik en vergroening van schoolpleinen waar dat nog achterblijft.
- We zetten in op behoud van onderwijs dichtbij, met kwaliteit als voorwaarde.
- We zorgen dat kinderen van nieuwkomers zo snel mogelijk naar school kunnen en dat gezinnen ondersteuning krijgen waar nodig.

MFA's, sport en cultuur:

het hart van ontmoeting en samenleving

Verenigingen, accommodaties en evenementen houden onze kernen sterk en vitaal. We willen vrijwilligers ondersteunen en voorzieningen bereikbaar houden.

- We realiseren samen met inwoners en verenigingen multifunctionele accommodaties (MFA's) waar die nog ontbreken en versterken bestaande ontmoetingsplekken.
- We ondersteunen de vrijwilligers bij verenigingen met kennis, opleiding en praktische hulp en in financiële zin daar waar dit nodig is.
- We houden sport en cultuur toegankelijk en betaalbaar, en helpen initiatieven die bijdragen aan gezondheid, ontmoeting en deelname.
- We maken duidelijke afspraken over grote vervangingsinvesteringen in sport- en cultuuraccommodaties.

9 DIENSTBAAR EN VERBONDEN

Een sterke gemeente begint bij een organisatie die betrouwbaar, toegankelijk en dichtbij is.

We willen dat inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties kunnen rekenen op goede dienstverlening, duidelijke communicatie en een gemeente die haar zaken op orde heeft. De basis is goed, maar de komende jaren vragen digitalisering, informatiebeveiliging, privacy en de regionale opgaven om verdere versterking van onze organisatie en samenwerking.

We kiezen voor drie uitgangspunten:

- toegankelijke en mensgerichte dienstverlening, digitaal waar het kan en persoonlijk waar het nodig is;
- een sterke en veilige organisatie, met aandacht voor privacy, digitale weerbaarheid en uitvoeringskracht;
- regionale samenwerking die versterkt en waarin Oost Gelre zichtbaar verantwoordelijkheid neemt.

Dienstverlening:

dichtbij, duidelijk en betrouwbaar

Inwoners en ondernemers ervaren een bereikbare gemeente, heldere communicatie en doet wat is afgesproken.

- We werken dagelijks aan onze dienstverlening stap voor stap: digitaal waar het kan, persoonlijk waar het nodig is.
- We houden ruimte voor maatwerk, zodat inwoners en ondernemers niet vastlopen in processen of regels.
- We blijven investeren in duidelijke communicatie en in contact dat vertrouwen geeft.

Kwaliteit en verbetering:**meten, leren en terugkoppelen**

Goede dienstverlening vraagt dat we blijven meten, leren en verbeteren.

- We zetten kwaliteitsmetingen en tevredenheidsonderzoeken structureel voort.
- We communiceren de resultaten op toegankelijke wijze naar inwoners, ondernemers en gemeenteraad.
- We gebruiken de uitkomsten om processen te verbeteren en keuzes in de uitvoering beter te onderbouwen.

Digitale organisatie:**veilig, zorgvuldig en toekomstbestendig**

Een betrouwbare ICT-basis is een voorwaarde voor het goed functioneren van de gemeente. Data en kunstmatige intelligentie gaan een grotere rol spelen.

- We investeren in digitale veiligheid, zodat dienstverlening en vitale processen betrouwbaar blijven.
- We blijven privacy actief bewaken, omdat zorgvuldig omgaan met gegevens een basis is voor vertrouwen van inwoners en bedrijven.
- We versterken de ICT-basis waar mogelijk in regionaal en landelijk verband, zodat kennis, continuïteit en schaal beter worden benut.
- We zetten data en AI ondersteunend in, met duidelijke kaders voor kwaliteit, menselijke controle en verantwoord gebruik.

Organisatie en uitvoeringskracht:**realistisch, wendbaar en sterk**

De gemeentelijke opgaven worden complexer, terwijl mensen, middelen en uitvoeringskracht niet onbeperkt zijn.

- We sturen op een organisatie die betrouwbaar levert en duidelijke keuzes maakt in wat haalbaar is met mensen en middelen.
- We zorgen dat medewerkers en teams goed worden ondersteund, zodat kwaliteit, continuïteit en

toegankelijkheid op peil blijven.

- We verbinden dienstverlening, digitalisering en uitvoering beter met elkaar, zodat inwoners minder schotten ervaren.

**WE BLIJVEN INVESTEREN IN
DUIDELIJKE COMMUNICATIE
EN IN CONTACT DAT
VERTROUWEN GEEFT**

Regionale samenwerking

Oost Gelre is onderdeel van de Achterhoek en ondersteunt initiatieven en voorstellen die de regio sterker maken. Regionale samenwerking is voor ons geen doel op zich, maar een manier om meer resultaat te bereiken op onderwerpen die gemeentegrenzen overstijgen.

- We blijven actief deelnemen aan regionale projecten en nemen waar nodig ook de rol van projectleider op ons.
- We zoeken regionale samenwerking op het gebied van ICT en digitale weerbaarheid, waar schaal en kennis van meerwaarde zijn.
- We geven zelf het goede voorbeeld door afspraken na te komen en samenwerking concreet te maken in uitvoering.
- We laten bij de organisatie van evenementen ook de Achterhoekse dimensie meewegen, waar dat meerwaarde heeft voor profilering, samenwerking en bereikbaarheid.

10 FINANCIIEEL IN BALANS

Een solide financieel beleid vormt de basis voor een stabiel en betrouwbaar gemeentebestuur.

Oost Gelre staat er financieel gezond voor, met een goede reservepositie en structureel sluitende begrotingen als uitgangspunt. Die lijn zetten we voort. Tegelijk staan we de komende jaren voor stevige financiële uitdagingen door onzekerheden in het gemeentefonds, stijgende kosten, inflatie en externe risico's. Daarom kiezen we voor een financieel beleid dat rust en zekerheid biedt, maar ook ruimte houdt om gericht te investeren in de toekomst van Oost Gelre.

We kiezen voor drie uitgangspunten:

- structurele lasten worden structureel gedekt en incidentele middelen worden alleen incidenteel ingezet;

- we blijven behoedzaam en realistisch begroten, met ruimte om tegenvallers op te vangen;
- we maken scherpe keuzes, zodat geld terecht komt bij wat maatschappelijk nodig, uitvoerbaar en financieel verantwoord is.

Structureel evenwicht en scherpe keuzes

We blijven werken met een structureel sluitende begroting en meerjarige financiële dekking. Niet alles kan tegelijk. Keuzes zijn nodig en die maken we op basis van maatschappelijke waarde, uitvoerbaarheid en financiële haalbaarheid.

- We zorgen ervoor dat de begroting van elk jaar sluitend is.
- We lossen structurele tekorten niet op met incidenten-

WE MAKEN KEUZES ZODAT GELD TERECHTKOMT BIJ WAT MAATSCHAPPELIJK NODIG IS

tele middelen, maar met structurele maatregelen.

- We bouwen activiteiten af die onvoldoende bijdragen aan het beoogde doel of financieel niet langer houdbaar zijn.
- We hanteren een conservatieve en realistische begrotingssystematiek, passend bij de onzekerheden van deze tijd.

Reserves en financieel weerstandsvermogen

Een gezonde reservepositie is nodig om risico's op te vangen en schommelingen in inkomsten en uitgaven het hoofd te bieden. Reserves zijn er om de gemeente weerbaar te houden.

- We zetten reserves niet in als structureel dekkingsmiddel.
- We gebruiken de algemene reserve primair voor incidentele investeringen en het opvangen van risico's en tegenvallers.
- We voegen overschotten op de jaarrekening in beginsel toe aan de algemene reserve.
- We bezien of het belegde vermogen vanuit de algemene reserve op verantwoorde wijze kan worden vergroot.

Investeren met overzicht en prioriteit

De komende jaren vragen woningbouw, infrastructuur, onderwijs, duurzaamheid, maatschappelijke voorzieningen en andere grote opgaven om investeringen. Die investeringen zijn nodig om Oost Gelre leefbaar, aantrekkelijk en toekomstbestendig te houden. Tegelijk willen we grip houden op tempo, omvang en gevolgen voor de begroting.

- We werken met een meerjarig investeringsprogramma, zodat overzicht, fasering en prioritering verbeteren.
- We wegen investeringen integraal af, inclusief structurele en exploitatielasten, risico's en uitvoerbaarheid.
- Er blijft ruimte voor goede en noodzakelijke plannen, maar steeds binnen een verantwoord financieel kader.

- We maken bewuste keuzes in tempo en volgorde, zodat investeringen passen bij onze organisatiekracht en financiële mogelijkheden.

Sociaal domein:

beheersbaar en mensgericht

Het sociaal domein vormt een groot en groeiend deel van de gemeentelijke uitgaven. We willen deze kosten beter beheersen, zonder de menselijke maat uit het oog te verliezen.

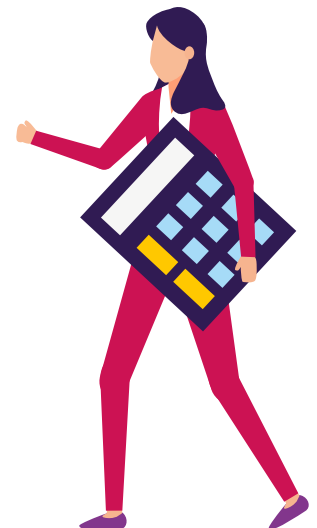
- We investeren aan de voorkant, omdat vroegtijdige ondersteuning op langere termijn leidt tot betere resultaten en lagere kosten.
- We versterken de grip op uitvoering, monitoring en inkoop in het sociaal domein.
- We blijven kritisch kijken naar de balans tussen individuele voorzieningen en collectieve oplossingen.

Lasten en belastingen:

terughoudend en rechtvaardig

Onze inzet is om de lokale lasten voor inwoners en ondernemers zo laag mogelijk te houden. Lastenverzwaring is geen doel op zich en zeker geen automatisme. Als aanpassing nodig is, moet die goed uitlegbaar en goed onderbouwd zijn.

- We verhogen belastingen alleen als er geen andere reële dekkingsmogelijkheden beschikbaar zijn.
- We kijken bij financiële keuzes nadrukkelijk ook naar de uitgavenkant.
- Trendmatige verhogingen van bijvoorbeeld de OZB zijn geen automatisme.
- We houden bij belastingmaatregelen oog voor betaalbaarheid voor inwoners en ondernemers.

gemeente

Oost Gelre

Lief

met

LEF!

Coalitieakkoord 2026-2030